

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 2

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 14. januar 1950

Bladið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárið

24 Arg.

ÚTRÓÐUR

Vedrið hevur í heyst og í vetur verið so út av lagi illsligt, at opin bátur hevur at kalla ikki kunnað flotað. Men 15-20-30 tons motorbátarnir hava tó drivið ein reidiliga stúttan útróður við línú út av Tvøroyri og Vági. Teir hava verið dag um dag úti, um ikki hevur verið hugsandi um at royndu við opnum báti.

27. okt. 810 pd.	23. nov. 1266 pd.	13. des. 4930 pd.
28. - 1458 -	25. - 2024 -	14. - 3364 -
31. - 2266 -	26. - 3100 -	15. - 3804 -
1. nov. 2098 -	28. - 4136 -	16. - 3504 -
2. - 2324 -	30. - 2252 -	17. - 972 -
8. - 2230 -	1. des. 2460 -	28. - 3154 -
9. - 2292 -	2. - 2160 -	29. - 2714 -
11. - 3196 -	5. - 2066 -	31. - 5986 -
12. - 3538 -	6. - 3122 -	2. jan. 5982 -
14. - 2820 -	12. - 3680 -	3. - 5540 -

Frá 27. oktober til 1. januar hevur hesin bátur havt 30 útróðradagar, meðan teir opnu bátarnir ikki hava hætt sær út.

Fyri so góð fiskipláss sum Tvøroyri og Vág er tað ein avgjörd peyðug uppgáva at fáa sær nóg nógvar 15-30 tonsar til teir fiskimenn, sum eru heima um veturin á hesum plássum.

Á Tvøroyri rógva 8 motorbátar við línú. Tað eru fiskimenn til í minsta lagi 20.

Fiskiskapurin hevur javnan ligið um 30 upp í 60 centnarar á bát. Farið er út á morgni og komið aftur í skýmingini.

Sum eitt dømi um fiskiskapin hjá einum stívum meðalbáti kann verða tikin »Grunnure« (Sævar) hjá havnarlagnum á Tvøroyri:

Men so er tað agnsurningurin — bæði her og so alla staðni í Føroyum. Sildin er alt ov dýr, tá hon kemur út aftur úr frystihúsunum. Hetta er ein spurningur, sum prísráðið hæði eigur og má taka sær av at kanna og fáa í rætta legu; tí fiskimenn eru teir, ið gjalda her sum so nógva aðra staðni, og teir eiga at fáa so nógva burtur úr arbeiði sínum, sum tað á nakran hátt er gjørligt.

fyri Thomsen. Kavbáturin sakk. 15 menn vórðu bjargaðir, meðan 52 eru innistongdir í bátinum. Roknað verður við, at nóg mikið av luft er í bátinum til, at manningin kann liva í 40 tímar. Báturin er sokkin á 18 farna dýpi, og hópur av skipum arbeiðir uppá at bjarga.

Tá bladið fór til prentingar, vóru ikki fleiri bjargaðir, og verður roknað við at hinir nú ikki longur eru á lívi.

Eitt flogfar, ið tók lut í bjargingarroyndunum, datt niður, og allir 5 umboð vóru, lótu liv.

VAL Í ONGLANDI

23. februar verður val til enska parlamentid.

Arbeidaraflókkurin hevur sitið við stórum meirluta; men ikki hevur hann havt gott við at gjørt, tí trongar hava tíðirnar verið fyri enska fólkið aftaná kriggið. Hin konservativi flokkurin við Churchill á odda hevur heldur ikki gjørt Attlee-stjórnini arbeiðið lættari, men hevur stóðugt lopið á.

Arbeidarastjórnin hevur kortini greitt at bótt um Onglands stóðu serliga hina figgiarligu,

og hetta duga flestir arbeidarar at siggja. Hava arbeidararnir ikki kunna fingið tær lönir, teir í mun til dýrtíðina áttu at fingið, so hevur stjórnin fram um alt annað veitt teimum tað, ið nóg hevur at týða fyri teir: arbeiði. Aftaná fyrra verðald-arbardaga var stórt arbeiðsloysi í Onglandi, men hesa ferð hevur verið nóg mikið fyri allar hendur. Hetta vita arbeidararnir skyldast, at stjórnin hevur lagt stóran part av framleiðsluni (m. a. kolabrotini) undir statin.

Spátt hevur verið, at arbeidaraflókkurin fór at missa meirlutan í parlamentinum; og valini í Australia og New Zeelandi verða hildin fram sum dømi. Men í tíðarskeiðinum, arbeidaraflókkurin hevur sitið, hava verið umval í ikki minni enn 35 valdønum, og arbeidaraflókkurin hevur uttan undantak vunnið tey öll. So líkindini fyri, at arbeidaraflókkurin sigrar, skuldu verið stór.

Sigurin, arbeidaraflókkurin vann við síðstu val, var so ovurstórrur, at væntast kann, at hann hvøkkur nakað aftur hesa ferð; men hann hevur nakað at lata av — hann hevur 393 limir av 610 í parlamentinum.

Finnland.

Finsku arbeidarafelögin hava kravt eina lønhækkan uppá 10 %. Finska stjórnin hevur sett fram uppskot um at hækka arbeiðslönirnar við 7½, og rikisdagurin hevur nú samtykt hetta uppskotið, so stjórnin verður sitandi.

Vanligt er í Finlandi, at tann sitandi stjórnin sigur seg frá aftaná presidentsval, og verður so nýtt val hildið til rikisdagin.

Í morgin verður vælmansvalið til presidentvalið í Finlandi. Allir rokna við, at hin gamli presidenturin J. K. Paasikivi verður afturvaldur.

U.S.A. og FORMOSA

Tá Truman presidentur í síðstu viku segði, USA ikki vildi veita teirri nationalistisku stjórnini í Kína hjálp til verju av Formosa, vórðu mangir av teim republikansku flokksleiðunum heldur illa við og lovaðu, at teir vildu leggja málið fyri senatid. Nú hevur Robert Taft beinleiðis biðið senatid veitt hjálp til verju av Formosa.

»Oyrnafjall«

kom igjær fyrrapartin á Tvøroyri.

PANTING

Tað verður hervið gjørt kunnugt, at sorinskrivarin hevur góðkent, at eftirstöður av skatti til Landskassan fyri árið 1949 og árið frammanundan verða innheintaðar við panting.

Farið verður undir pantingina tann 18. januar 1950.

FØROYA GJALDSTOVA, tann 10. januar 1950.

J. Nicolaisen.

Kunngerð frá Líkningarráðnum

Lóg um bókahald frá 6. mai 1921 ávisur í 1. gr. at persónar ella feløg, sum rökja vinnu við at flyta persónar, vóru ella boð og handverkarar, sum vanliga hava meira enn 2 hjálparar (heri ikki viðroknað konu ella børn), hava bókahaldsskyldu.

Í 17. gr. í kommunalu skattalógini frá 12. mars 1923 er vist á, at persónar, sum hava bókahaldsskyldu, skulu lata líkningarvaldinum rakstrarrokniskap og yvir figgiarstöðu við rakstrarársins byrjan og enda.

Við ávising til frammanfyri standandi verða handverkarar við meira enn 2 hjálparum og bileigarar minntir á, at teir eru undir hesari skyldu og skulu teir senda líkningarvaldinum rakstrarrokniskap og yvirliit yvir figgiarstöðu við rakstrarársins byrjan og enda saman við sjálvuppgávuni.

Skattafrii frádráttur sjómanna, fyri eykaslit av klæðum er fyri skattaárið 1950 hækkaður frá 100 kr. til 200 kr. og frádráttur skipara fyri klæðir og nautisk amboð frá 200 kr. til 300 kr.

Tórshavn, 21. desember 1949.

Líkningarráð Føroya.

Aftur í leypin

Fyrsta bragðið, Hanus við Högdalsá gjörði, tá hann var komin í Havnar býráð, var at koma sær í samgongu við fólkaflaksmenn har. Mangur maður var bilsin yvir hetta, tí so sum loysingarmenn hava leikað í móti öllum samgongum — eisini við fólkaflakkin — var slíkt ikki væntandi.

Fyrsta árið kom at enda Tá formaður skuldi veljast aftur í Havnar býráð, tá vildi Hanus ikki meir, og varð tí formaðurin valdur við lutakasti.

So gingu 14 dagar. Nú skuldu tær ymsu nevndirnar setast í býráðnum, og aftur gav Hanus fólki høvi til at gerast bilsin, tí nú fór hann av nýggjum í fólkaflakksleypin.

Forvitnisligt skal verða at frætta, hvat Hanus fer at gera, tá teir ymsu nevndarformenn skulu veljast. Man kann tá fara at verða verðandi í leypinum, ella fer hann at krúpa út millum rimarnar?

Kavbátur ásigldur.

Svenskur dampari sigldi hós-völdið á enskan kavbát úti